

PROTOCOL DE REEDUCACIÓ DE LA DISLÈXIA I/O TRASTORNS DE LECTO-ESCRITURA

Font: Fernández Baroja, Fernanda; Llopis Paret, Ana M^a; Pablo de Riego, Carmen. *LA DISLEXIA. Origen, Diagnóstico y Recuperación*. Madrid: CEPE, 2006. 214 p. ISBN: 84-85252-12-8

Per a la reeducació de la Dislèxia o dificultats en la lectura i escriptura s'ha de tenir en compte les dificultats que presenta l'usuari degut al trastorn, altres dificultats provocades possiblement per altres trastorns i les possibilitats i capacitats del infant per recolzar-se en elles i elevar-les al màxim.

El tractament ideal començaria als 4 o 5 anys, abans de iniciar l'aprenentatge de la lectura, es recomana que faci una sèrie d'exercicis i activitats que l'ajudarien a adquirir la maduració necessària per aprendre a llegir amb normalitat sense dificultats importants. Encara que no s'hagi efectuat el diagnòstic que es pot donar als 6 o 7 anys.

El diagnòstic, a més de posar de manifest l'origen de la problemàtica del pacient, proporciona les pautes a seguir i els objectius a treballar en la reeducació. Són importants les variables psicològiques, pedagògiques, socials i clíniques.

Els continguts específics a treballar van en funció del perfil obtingut al diagnòstic, es treballaran més a fons les funcions que presenti més deteriorades. El pacient amb dislèxia presenta dificultats en les àrees verbal, perceptiva i motriu, però amb freqüència una de les dues està més afectada.

Es concretaran els mètodes específics que s'ha d'utilitzar en la reeducació de la Dislèxia. Els mètodes específics consisteixen en activitats dirigides a corregir les alteracions perceptiu-motrius, verbals i de lecto-escriptura.

És important que el pacient es senti comprès i motivat pel professor de l'aula, amb el qual s'haurà d'establir un contacte directe, fent una reunió trimestral, on es recollirà informació sobre el nen a l'aula i es donaran pautes a seguir pels docents. S'establirà també un contacte directe amb la família, fent una reunió mensual de feedback on donarem informació rellevant de l'evolució de la reeducació i explicarem els objectius així com el mètode de treball.

NIVELLS DE RECUPERACIÓ

Es creen quatre nivells de recuperació adaptats a les característiques evolutives generals dels nens i a les alteracions específiques de la dislèxia o d'altres trastorns de lectura i/o escriptura en cada nivell.

-Nivell d'iniciació.

PSICOAT. CENTRE D'ATENCIÓ PSICOLÒGICA

Travessera de Dalt 122, baixos 3a, 08024, Barcelona.

<M> L4 Alfons X / Bus: 24, 31, 32, 55, 74.

T. 93 284 88 81 / e-mail: info@psicoat.es / Web: www.p psicoat.es

- Nivell elemental.
- Nivell escolar.
- Nivell de consolidació.

No hi ha límits exactes d'edat d'aplicació en cada nivell, ja que, depèn de les característiques de cada nen i del seu nivell psicopedagògic al iniciar la reeducació. En cada nivell s'explicarà quines característiques ha de tenir el pacient i els mètodes específics a treballar amb exemples d'activitats per orientar la reeducació.

❖ NIVELL D'INICIACIÓ

Les activitats del primer nivell van encaminats a prevenir les alteracions dislèxiques, mitjançant exercicis base que dotin al pacient de mecanismes per superar les dificultats i facilitar l'aprenentatge de la lecto-escriptura.

En tots els nivells però en aquest en especial, s'ha de treballar amb l'Infant d'una forma dinàmica que el permeti moure's, actuar i manipular.

En aquesta etapa les dificultats estan centrades en el llenguatge, i en la immaduresa perceptiu-motriu. A més de la reeducació dels següents aspectes es potencien certes funcions mentals tals com l'atenció, la memòria, la discriminació, etc.

- EXERCICIS D'ACTIVITAT MENTAL: Exercicis d'atenció i memòria, seriacions, i discriminació.
- EXERCICIS PERCEPTIU-MOTRIUS: Exercicis de colors, mides, formes, esquema corporal, simetria, espai-temps.
- EXERCICIS DE LLENGUATGE: Activitats encaminades a l'enriquiment de l'expressió oral. Es pot treballar també aprofitant les situacions que es donin de manera espontània, i aprofitant altres exercicis.
- EXERCICIS DE PRE-ESCRITURA I PRE-LECTURA: Activitats on es dirigeix la coordinació visomotriu i el sentit direccional dels moviments, així com el reconeixement dels signes gràfics, que en aquest nivell correspon a la identificació de vocals i els cinc primers números.

❖ NIVELL ELEMENTAL

Aquest nivell és també un nivell d'iniciació, la diferència bàsica amb el nivell d'iniciació és la complexitat dels exercicis, el que suposa una millora cap a la maduració lectora.

PSICOAT. CENTRE D'ATENCIÓ PSICOLÒGICA

Travessera de Dalt 122, baixos 3a, 08024, Barcelona.

<M> L4 Alfons X / Bus: 24, 31, 32, 55, 74.

T. 93 284 88 81 / e-mail: info@psicoat.es / Web: www.psicoat.es

- EXERCICIS D'ACTIVITAT MENTAL: Exercicis d'atenció i memòria, seriacions, i discriminació.
- EXERCICIS PERCEPTIU-MOTRIUS. Exercicis de colors-mides-formes, esquema corporal i espai-temps.
- EXERCICIS DE LLENGUATGE: Activitats que continuen amb el nivell anterior, augmentant progressivament el vocabulari utilitzat, no només en quant a substantius sinó també adjectius, adverbis, verbs, etc. Afavorint la comunicació oral mitjançant frases, de major complexitat i facilitant la fluïdesa i precisió del llenguatge expressiu.
- EXERCICIS D'INICIACIÓ A LA LECTURA I L'ESCRITURA: Inici de la reeducació de la lectura i escriptura, dels símbols on presenten més dificultats, les lletres, realització gràfica d'aquestes lletres i activitats on es treballi la coordinació manual.

❖ NIVELL ESCOLAR

Adquirits els nivells anteriors, previs a l'escolarització, s'inicia aquest tercer nivell on la intervenció està encaminada a donar suport als obstacles que acompanyen les exigències escolars.

- ACTIVITAT MENTAL: Exercicis de seriacions, atenció i memòria, i discriminació.
- PERCEPTIU MOTRIU: Exercicis on es treballi l'esquema corporal, espai-temps i el ritme de lectura.
- LLENGUATGE: Dirigides a perfeccionar, augmentant el vocabulari, utilitzant correctament els termes, major fluïdesa verbal, elaboració de frases de manera ordenada. Es farà de forma oral i posteriorment escrita, atenent tan la expressió com la comprensió.
- LECTURA: Lectura comprensiva, dins d'un context, frase o paràgraf.
- GRAFIA: Complementar amb nivell anterior però amb major agilitat, major dificultat, afegir variacions de mida i de direcció.
- ESCRITURA: Completar frases. Ordenar lletres i paraules, etc.
- INTERVENCIÓ REEDUCATIVA: es treballen aspectes com fomentar la utilització de l'agenda, hàbits d'estudi, tècniques d'estudi, eficàcia en els exàmens, atenció i concentració, motivació, disminució de l'ansietat, autonomia i

PSICOAT. CENTRE D'ATENCIÓ PSICOLÒGICA

Travessera de Dalt 122, baixos 3a, 08024, Barcelona.

<M> L4 Alfons X / Bus: 24, 31, 32, 55, 74.

T. 93 284 88 81 / e-mail: info@psicoat.es / Web: www.p psicoat.es

autoestima. S'estableixen coordinacions amb la família, l'escola i els professionals externs.

❖ NIVELL CONSOLIDACIÓ

Una vegada reeducats aspectes bàsics de la dislèxia, i havent pogut solucionar les seves dificultats inicials, però no aconseguix un ple rendiment dins del grup. Aquest nivell serveix per consolidar les nocions adquirides, així com per disminuir les dificultats que se li presenten.

- **ACTIVITAT MENTAL:** Exercicis de seriacions, atenció i memòria i discriminació.
- **PERCEPTIU MOTRIU:** Recordant inicialment les del nivell anterior, es duen a terme exercicis per treballar l'esquema corporal i el moviment.
- **ORIENTACIÓ ESPAIAL-TEMPORALS:** Igual que nivell anterior però amb una major dificultat, promoure l'automatització.
- **LLENGUATGE (LECTO-ESCRITURA):** Oral i escrita.
- **INTERVENCIÓ REEDUCATIVA:** Es treballen aspectes com fomentar la utilització de l'agenda, hàbits d'estudi, tècniques d'estudi, eficàcia en els exàmens, atenció i concentració, motivació, disminució de l'ansietat, autonomia i autoestima. S'estableixen coordinacions amb la família, l'escola i els professionals externs.

Servei de Reeducacions Psicopedagògiques PSICOAT

Natalia Arnillas. Psicòloga col. COPC 14837

Eva Serrano. Psicòloga col. COPC 17327

PSICOAT. CENTRE D'ATENCIÓ PSICOLÒGICA

Travessera de Dalt 122, baixos 3a, 08024, Barcelona.

<M> L4 Alfons X / Bus: 24, 31, 32, 55, 74.

T. 93 284 88 81 / e-mail: info@psicoat.es / Web: www.psicoat.es